

ธรรมานาคาส์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

พระมหากัสสปเถระ

สถานะเดิม

พระมหากัสสปะ ชื่อเดิมว่า ปิณฑลิ บิดาชื่อว่า กปิละ มารดาชื่อว่าสุมณฑะวี เกิดในตระกูลพราหมณ์ เกิดที่หมู่บ้านมหาตตตะ ตั้งอยู่ในเมืองราชคฤห์ เมื่อบวชแล้วได้ชื่อว่า พระมหากัสสปะ เพราะเป็นเชื้อสายของกัสสปโคตร อายุได้ ๒๐ ปี แต่งงานกับนางภัททกาปิลานี ผู้มีอายุได้ ๑๖ ปี

มูลเหตุแห่งการออกบวช

เมื่อบิดามารดาเสียชีวิตแล้ว เห็นโทษของการครองเรือนว่า ต้องคอยรับบาปจากการกระทำของผู้อื่น จึงตัดสินใจออกบวชพร้อมกับนางภัททกาปิลานี มอบทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดให้แก่ญาติและบริวาร ได้ซื้อผ้ากาสาวพัสตร์และบาตรดินเผาจากตลาด ต่างปลงผมให้กันและกัน ครองผ้ากาสาวพัสตร์สะพายบาตรลงจากปราสาทอย่างไม่มี ความอาลัย ออกบวชขุทิสพระอรหันต์ในโลก เดินทางไปด้วยกันระยะหนึ่งก็แยกจากกัน เกิดเหตุอัศจรรย์คือแผ่นดินไหว ปิณฑลิเดินไปทางขวา ส่วนนางภัททกาปิลานีเดินไปทางซ้ายจนถึงสำนักของภิกษุณี ขอบวชในสำนักของภิกษุณีและปฏิบัติธรรมจนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์

บรรลุลหกรรมเป็นพระอรหันต์

ปีปผลิได้พบพระพุทธรองค์ที่ไต้ต้นไทรชื่อว่า พหุพุตตนิโครธ ระหว่างเมืองราชคฤห์กับเมืองนาลันทา เมื่อได้เห็นพระพุทธรองค์แล้วคิดว่า ท่านผู้นี้เป็นศาสดาของเรา เราจักขอบวชอุทิศพระศาสดาองค์นี้ ได้น้อมตัวเข้าไปหาทูลขอบวช ทรงประทานการบวชให้ด้วยวิธี โอวาทปฏิกคหณุปสัมปทา คือบวชด้วยการรับโอวาท ๓ ข้อ ดังนี้

๑.กัสสปะเธอพึงศึกษาว่า เราจักเข้าไปตั้งความละอายและความยำเกรงไว้ในภิกษุทั้งที่เป็นผู้เฒ่า ผู้ใหม่และผู้ปานกลางอย่างแรงกล้า

๒.เราจักพึงธรรมอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งประกอบด้วยกุศล เราจักเงี่ยหูฟังธรรมและพิจารณาเนื้อความแห่งธรรมนั้น

๓.เราจักไม่ละกายคตาสติ คือพิจารณาร่างกายเป็นอารมณ์

หลังจากบวชแล้วท่านได้ตั้งใจบำเพ็ญเพียร ในวันที่ ๘ ก็ได้บรรลุลหกรรมเป็นพระอรหันต์

งานประกาศพระศาสนา

พระมหากัสสปะ เป็นกำลังสำคัญในการประกาศพระศาสนา คือ เป็นประธานในการทำสังคายนาพระธรรมวินัยครั้งแรก เมื่อพระพุทธรองค์ปรินิพพานแล้วได้ ๓ เดือน ท่านได้สั่งสอนกุลบุตรและกุลธิดาให้เลื่อมใสในพระศาสนาเป็นจำนวนมาก

ตำแหน่งเอตทัคคะ

พระมหากัสสปะ เป็นพระมกน้อยยสันโดษ ถือธุดงค์เป็นวัตร ๓ ข้อตลอดชีวิต คือ

๑.ทรงผ้าบังสุกุลเป็นวัตร

๒.เที่ยวบิณฑบาตเป็นวัตร

๓.อยู่ป่าเป็นวัตร

ท่านแสดงคุณของการถือธุดงค์แก่พระพุทธรองค์ ๒ ข้อ คือ

๑.เป็นการอยู่เป็นสุขในปัจจุบัน

๒.เพื่ออนุเคราะห์คนรุ่นหลังจะได้ถือปฏิบัติตาม

พระพุทธรองค์ทรงยกย่องพระมหากัสสปะว่า “เป็นเลิศกว่า ภิกษุทั้งหลายผู้ทรงธุดงค์”

นิพพาน

พระมหากัสสปะ เมื่อทำสังคายนาพระธรรมวินัยครั้งแรกเรียบร้อยแล้ว จำพรรษาอยู่ที่วัดเวฬุวัน มีอายุ ๑๒๐ ปี นิพพานระหว่างภูเขาชื่อว่า “กุกกุณสัมปาตะ” ทั้ง ๓ ลูก ในกรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ

++++++

อ้างอิง : หนังสือหลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี / สำนักพิมพ์เลียงเชียง / พ.ศ.๒๕๕๗

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

คนออก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ